

ວັນອາສາພທຸງໝາ

นำเสนอเมื่อ : 8 ก.ค. 2552

ทุกวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ของทุกปี จะตรงกับวันสำคัญทางพุทธศาสนาอีกหนึ่งวัน นั่นคือ "วันอาสาฬหบูชา" ทั้งนี้ คำว่า "อาสาฬหบูชา" สามารถอ่านได้ 2 แบบ คือ อา-สา-นะ-บู-ชา หรือ อา-สา-นะ-ห-บู-ชา ซึ่งจะประกอบด้วยค่ำ 2 ค่ำ คือ อาสาฬห ที่แปลว่า เดือน 8 ทางจันทรคติ กับคำว่า บูชา ที่แปลว่า การบูชา เมื่อนำมารวมกันจึงแปลว่า การบูชาในเดือน 8 หรือการบูชาเพื่อระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในเดือน 8

วันอาทิตย์ คือวันที่พระพุทธเจ้าได้ทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก หลังจากตรัสรู้ได้ 2 เดือน โดยแสดงปฐมเทศนาโปรดพระบัญชาคีย์ทั้ง 5 ได้แก่ พระโภณฑัญญา พระวัปปะ พระภัททิยะ พระมหานาม และพระอัลสสธี ที่ป่าอิสิปตวนมูดุกทายวัน เมืองพาราณสี แคว้นมหิดล จนพระอัจญญาโภณฑัญญาได้บรรลุธรรมและขอบขารเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จึงถือว่าวันนี้มีพระรัตนตรัยครบองค์สามบริบูรณ์ครั้งแรกในโลก คือ มีทั้งพระพุทธ พระธรรม และพระสังฆ ซึ่งเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นก่อนพุทธศักราช 45 ปี

ทั้งนี้ พระธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่ปัจจัคคีทั้ง 5 เรียกว่า "ธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร" แปลว่า พระสูตรแห่งการหมุนวงศธรรม ซึ่งหลังจากปัญมเทคโนโลยี หรือเทคโนโลยีทางการที่พระองค์ทรงแสดงจะบังพระอัจฉริยภาพโดยทั้งหมด ตามที่เรียกว่า "ธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร" ได้ด้วยความเชื่อในพระพุทธศาสนา จึงขออุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าได้ประทานอุปสมบทให้ด้วยวิธีที่เรียกว่า "ເອທິກິຂ່າອຸປສັມປກາ" พระโภณทั้งหมดจึงได้เป็นพระอริยสัมมาสัมพุทธเจ้าในพระพุทธศาสนา ตามมา พระวับປະ พระภักดีที่ยัง พระมหานามะ และพระอัสสชี ได้ด้วยความเชื่อในพระพุทธศาสนา ตลอดไป ตามที่พระองค์ทรงแสดงแก่ปัจจัคคีทั้ง 5 เรียกว่า "ธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร"

สำหรับใจความสำคัญของการปฐมเทศนา มีหลักธรรมสำคัญ 2 ประการ คือ

1. มัชณิมาปฏิปทา หรือทางสายกลาง เป็นข้อปฏิบัติที่เป็นกลางๆ ถูกต้องและเหมาะสมที่จะให้บรรลุถึงจุดหมายได้ มีใช้การดำเนินชีวิตที่เอียงสูด 2 อย่าง หรืออย่างหนึ่งอย่างใด คือ

การหมกมุนในความสุขทางกาย มัวเมานี้รูป รส กลิ่น เสียง
รวมความเรียกว่าเป็นการหลงเพลิดเพลินหมกมุนในการสุข หรือการสุขลัลกานูโโยค

การสร้างความจำบากแก่ต้น ดำเนินชีวิตอย่างเลื่อนล้อย เช่น บำเพ็ญตบะการทราบตน คือพึงอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นตน ซึ่งการดำเนินชีวิตแบบที่ก่อความทุกข์ให้ตนเห็นอย่างรุนแรง แรงสมอง แรงความคิด รวมเรียกว่า อัตตกิลมاناโดยค

ดังนั้น เพื่อละเว้นห่างจากการปฏิบัติทางสุสานี้ ต้องใช้ทางสายกุล
ซึ่งเป็นการดำเนินชีวิตด้วยปัญญา โดยมีหลักปฏิบัติเป็นองคประกอบ 8 ประการ เรียกว่า อริยอักษรังคิกมัคค์ หรือ

มรรคเมืองค์ 8 ได้แก่

1. สัมมาทิภูมิ เห็นชอบ คือ รู้เข้าใจถูกต้อง เห็นตามที่เป็นจริง
2. สัมมาสังกับปะ ดำรงชอบ คือ คิดสุจริตตั้งใจทำสิ่งที่ดีงาม
3. สัมมาวาราжа เจรจาชอบ คือ กล่าวคำสุจริต
4. สัมมากัมมันตะ กระทำชอบ คือ ทำการที่สุจริต
5. สัมมาอาชีวะ อาชีพชอบ คือ ประกอบสัมมาชีพหรืออาชีพที่สุจริต
6. สัมมาวยามะ พยายามชอบ คือ เพียรละชั่วบ้าเพญดี
7. สัมมาสติ ระลึกชอบ คือ ทำการด้วยจิตสำนึกเสมอ ไม่ผลอพลาด
8. สัมมาสมารishi ตั้งจิตมั่นชอบ คือ คุณจิตให้แน่แన้มั่นคงไม่ฟุ้งซ่าน

2. อริยสัจ 4 แปลว่า ความจริงอันประเสริฐของอริยะ ซึ่งคือ บุคคลที่ห่างไกลจากกิเลส ได้แก่

1. ทุกข์ ได้แก่ ปัญหาทั้งหล่ายที่เกิดขึ้นกับมนุษย์
บุคคลต้องกำหนดรู้ให้เท่าทันตามความเป็นจริงมั่นคืออะไร ต้องยอมรับรู้ กลั้สุหันบัญชา กล้าเผชิญความจริง
ตองเข้าใจในสภาวะโลกาภัยสิ่งไม่เที่ยง มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างอื่น ไม่ยึดติด

2. สมุทัย ได้แก่ เหตุเกิดแห่งทุกข์ หรือสาเหตุของปัญหา ตัวการสำคัญของทุกข์ คือ
ตัณหาหรือเส้นเชือกแห่งความอโยกซึ่งสัมพันธ์กับปัจจัยอื่นๆ

3. นิโรธ ได้แก่ ความดับทุกข์ เริ่มด้วยชีวิตที่อิสระ อยู่อย่างรู้เท่าทันโลกและชีวิต
ดำเนินชีวิตด้วยการใช้ปัญญา

4. มรรค ได้แก่ กระบวนการวิธีแห่งการแก้ปัญหา อันได้แก่ มรรคเมืองค์ 8 ประการดังกล่าวข้างต้น

ส่วนพิธีกรรมโดยทั่วไปที่นิยมกระทำในวันนี้ คือ การทำบุญ ตักบาตร รักษาศีล
พึงพระธรรมเทศนา และสวามนต

ในตอนค่ำก็จะมีการเรียนเที่ยนที่เป็นการสืบทอดประเพณีอันดีงามของไทยเรา ดังนั้น
พุทธศาสนาชนทั้งหลายควรเข้าวัด เพื่อน้อมรู้ลึกถึงคุณพระรัตนตรัย
อีกทั้งยังเป็นการช่วยชา郎จิตใจให้ปลอดโปร่งของใส
จะได้มีร่างกายและจิตใจที่พร้อมสำหรับการทำเนินชีวิตในยุคที่ค่าครองชีพถูกตัวสูงขึ้นอย่างนี้...

ข้อมูลจาก

วิกิพีเดีย^๑
สารานุกรมเสรี